

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertenties van 1—7 regels f. 0.50; voor el-
ken regel meer 7½ cts.

ONZE BEGROTING IN DE EERSTE KAMER.

MEMOIRE VAN ANTWOORD.

Ook de ondergeteekende betreurt het, dat de economische toestanden op de eilanden der kolonie Curaçao nog niet zoodanige verbetering hebben ondergaan, dat zij overal gunstig kunnen worden genoemd. Vooruitgang, afgezien van de omstandigheden waarin de kolonie op 't oogenblik door bijzondere invloeden verkeert, is intusschen hier en daar te bespeuren.

Aan het verzoek van enkele leden om eene opgave van de door het Moederland gebrachte offers tot verbetering van den economischen toestand der kolonie zou de ondergeteekende alleen dan gevolg kunnen geven, wanneer duidelijker werd aan gegeven op welke uitgaven gedoeld werd.

Inlichting wordt gevraagd aan den Gouverneur waaraan het is toe te schrijven, dat het aantal inwoners na 1909 vrij sterk is toegenomen, na in het tijdperk 1901 tot 1909, met kleine schommelingen in op- en neergaande richting, vrij wel gelijk te zijn gebleven.

Bij de werving van arbeiders voor den vreemde wordt van Overheidswege toegezien, dat de wettelijke voorschriften stipt worden opgevolgd.

In de gevallen, waarin het bestuur aanleiding heeft te hebben om, met het oog op de toestanden ter plaats, waar zij te werk zullen worden gesteld, belanghebbenden te raden zich niet beschikbaar te stellen, worden de betrokkenen, die zich voor het aangaan van eene verbintenis aanmelden, zoo volledig mogelijk op de hoogte gesteld.

Klachten van de zijde der arbeiders worden door tusschenkomst van de consuls onderzocht, en, waar nodig, ter kennis van de betrokken Regeering gebracht, met verzoek daar aan tegemoet te komen.

De ondergeteekende zal den Gouverneur uitnoodigen een overzicht samen te stellen, in hoeverre aan verschillende werken op landbouwkundig en economisch gebied gegeven, gevolg is verleend, wat in verband daarmee is geschied en welke uitkomsten sedert 1903 werden bereikt. De ondergeteekende verheugt er zich in, dat de vaste aanstelling van den landbouwkundige en de handhaving van den adviseur voor de visscherij instemming bij de Kamer heeft mogen vinden.

De ondergeteekende weet niet welken grond bestaat voor de onderstelling, als zouden de belangen der eilanden buiten Curaçao niet altijd in voldoende mate worden behartigd. Voor zooveel zulks hier te beoordeelen is, worden die belangen in gelijke mate bevorderd als die van het hoofdeiland.

Onder deze omstandigheden komt eene bijzondere vertegenwoordiging van de andere eilanden door opening van bewoners daarvan in den Kolonialen Raad niet noodig voor. Bovendien zou de verwezenlijking van zoodanig denkbeeld niet onbelangrijk ongerief voor de betrokkenen en kosten voor de kolonie veroorzaken, omdat de bedoelde raadsleden een zeer groot gedeelte van het jaar in de hoofdplaats zouden moeten doorbrengen, hetgeen niet zonder schade loostelling ten laste der kolonie van hen mag worden gevorderd.

Van de bevoegdheden, aan de Raden van Politie op de eilanden toegekend, wordt overeenkomstig de artikelen 124 en volgende van het Regeeringsreglement, zooveel doenlijk partij getrokken.

De ondergeteekende heeft niet lang geleden over dit onderwerp met den Gouverneur van gedachten gewisseld en hij heeft daarbij de overtuiging

behouden, dat de bedoelde voorschriften alteminst uit het oog worden verloren.

Tegen invoering van kiesrecht voor de benoeming van leden van den Kolonialen Raad verzetten zich nog altijd dezelfde omstandigheden, die toe nu toe de totstandkoming van zoodanige regeling minder raadzaam maakten.

WILLEMSTAD

Aan hetgeen hij ten aanzien van de verbetering der haven van Willemstad in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer betreffende de onderwerpelijke begroting (Gedr. St. Zitting 1914—1915—3—No. 18) heeft medegedeeld, kan de ondergeteekende nog toevoegen, dat de daarbij bedoelde nieuwe grijp-emmerbaggermachine intusschen ontvangen en in werking gebracht is, en dat men goede verwachtingen had ten aanzien van de uitkomsten, welke daarmee verkregen zouden worden. Ook in Curaçao is men er van door drongen, dat het van overwegend belang is om bij de uitvoering der verbeteringswerken den meesten spoed te betrachten.

Zooals blijkt uit de toelichtingen in de Nota van Wijzigingen betreffende de onderwerpelijke begroting (Gedr. St. Zitting 1914—1915—3—No. 15), heeft een onderzoek plaats gehad naar den omvang van het werk, verbonden aan de verbetering van de Paardenbaai op Aruba, en, luidens het door het departement van openbare werken deswege uitgebracht verslag, werd voor de uitvoering van dat werk gerekend op het gebruik van den zandzuiger.

De ondergeteekende heeft bereids ontvangen 't rapport van dr. KRAUS met daarbij behorende nota van den heer G. J. VAN DEN BROEK, c. i., betreffende een door hem verricht plaatselijk onderzoek. Deze bescheiden zullen niet worden gepubliceerd; zij zijn uitsluitend voor dienstgebruik bestemd.

LANDBOUW.

Met betrekking tot den landbouw zij het den ondergeteekende vergund te verwijzen naar het jongste jaarverslag van den landbouwkundige (bijlage GG van het koloniaal verslag van 1914). Daaruit moge blijken, dat de genoemde deskundige ten aanzien van de grondbewerking steeds voortging, door demonstratie zoowel als in gesprekken, op het grootste belang daarvan te wijzen.

Voor de aanschaffing van een motorploeg was bij de onderwerpelijke begroting aanvankelijk een krediet uitgetrokken; dit krediet werd echter, in verband met de heerschende omstandigheden, teruggenomen. De ondergeteekende hoopt in de gelegenheid te zijn om bij de volgende begroting zoodanigen post andermaal op te nemen.

Met het oog op de groote uitgaven, die de door den mijningenieur DUYFJES aanbevolen aanleg van ondergrondse dammen eischen zal, is de ondergeteekende met den Gouverneur van meening, dat eerst moet worden afgewacht welke uitkomsten de damaanleg, zooals die nu geschiedt, zal geven.

Behalve de in de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp tot verhooging van de Curaçaosche begroting voor 1913 (Gedr. St. Zitting 1912—1913—294 n. 4) bedoelde gronden, bestemd voor de verplaatsing van huurders van gouvernementgronden naar grootere en beter voor landbouwdoeleinden geschikte percelen, zijn nog eenige andere terreinen aangekocht om als vestigingsplaatsen voor den kleinen landbouw te worden uitgegeven.

In de genoemde Memorie is ook het zoogenaamde weiderecht ter sprake geweest. De ondergeteekende moge korthedshalve naar dat stuk verwijzen.

Uit het hoogerbedoeld verslag van

den landbouwkundige blijkt, naar het den ondergeteekende voorkomt, voldoende, dat gestreeft wordt naar het verkrijgen van de voor het klimaat meest geschikte culturen.

VEETEELT.

Naar aanleiding van de opmerking, dat de veestapel nog steeds achteruitgaat, moge de ondergeteekende mededeelen, dat de Gouverneur in het afgelopen jaar eene commissie voor de verbetering benoemd heeft, omdat het hem gewensacht voorkwam, dat er een college bestond, dat zich meer in het bijzonder met die aangelegenheid zal kunnen bezighouden en dienaangaande voorstellen aan 't bestuur zou kunnen doen.

Wat aan deze aangelegenheid in de kolonie aandacht gewijd wordt moge voorts blijken uit het laatste gedeelte van het vermelde rapport van den landbouwkundige. De ondergeteekende moge tevens in herinnering brengen, dat de Maatschappij ter bevordering van landbouw, veeteelt, zoutwinning en visscherij op Curaçao reeds veel gedaan heeft en nog doet ter verbetering van het vee in de kolonie.

Ten aanzien van het denkbeeld van de oprichting van een modelboerderij onderschrijft de ondergeteekende de meening van zijn toenmaligen ambtsvoorganger, die het in het leven roepen van zoodanige instelling, aanbevolen in het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over de Curaçaosche begroting voor 1908, ad art. 27, blijkens de Memorie van Antwoord op dat Verslag, onraadzaam en overbodig achtte. (Gedrukte Stukken Zitting 1907—1908 76—n. 3 en 4).

VISSCHERIJ.

De plannen met betrekking tot verbetering van het visscherijbedrijf zijn in de eerste plaats gericht op de bevordering van het vervoer van visch van Aruba naar Curaçao, over eenkomstig hetgeen dienaangaande medegedeeld is op bladz. 2 en 3 van de Memorie van Toelichting bij de Curaçaosche begroting voor 1914 en de toelichting bij art. 132 in de Nota van Wijzigingen betreffende die begroting. (Gedr. St. Zitting 1913—1914—3 n. en 16).

De vraag of al het mogelijke gedaan wordt tot bevordering der teelt van verschillende visscherijproducten, meent de ondergeteekende bevestigend te mogen beantwoorden. Men raadplege daaromtrent het rapport van den adviseur voor visscherijzaken van 10 Juni 1912, overgelegd als bijlage bij de Memorie van Toelichting betreffende de Curaçaosche begroting voor 1913 (Gedr. St. Zitting 1912—1913—3—n. 5), het jongste jaarverslag van dien adviseur (bijlage EE van het Koloniaal verslag van 1914) en de daaraan voorafgaande jaarverslagen.

NIJVERHEID.

Ook de ondergeteekende heeft zich verhaugd over de voortvrijdende ontwikkeling van de strooioedenindustrie. Deze tak van volkenijverheid bij uitnemendheid heeft steeds zijn volle belangstelling. Over de meeste geschikte maatregelen om te geraken tot eene duurzame bevestiging van het bedrijf is hij met den Gouverneur in overleg. Zooals uit bijlage D: D. van het Koloniaal Verslag van 1914 moge blijken, werd verwacht, dat in de naaste toekomst de kolonie Suriname in staat zou zijn aan de Curaçaosche hoedenindustrie stroo van goede hoedanigheid te leveren.

Hoofdstuk N. van dat verslag bevat in § mededeelingen omtrent de vervaardiging van alpargatas (inlandse schoeisel). Blijkens onlangs van den Gouverneur ontvangen mededeelingen, leverde de touwslagerij, waarvan in de voorvermelde § eveneens melding wordt gemaakt, nog geen bevredigende uitkomst. Aan de aanmoediging en verbetering van

het bedrijf blijft de aandacht gewijd.

Of de vervaardiging van sigaren en sigaretten ooit een loonend bedrijf in de kolonie zal kunnen worden valt, gelet op vroegere ervaring, te betwijfelen. Hij zal de aandacht van den Gouverneur vestigen op de overige bedrijven, ten aanzien waarvan in het Voorloopig Verslag een ernstig onderzoek is aanbevolen.

ONDERWIJS.

De ondergeteekende hoopt door de tachtering van onderwijzers, waartoe hij reeds de medewerking heeft mogen verwerven van het dagelijksch bestuur der gemeente 's Gravenhage, de uitzending van geschikte onderwijzerskrachten voor het openbaar onderwijs in de kolonie te kunnen verzekeren.

Krachtens art. 13 der onderwijsverordening moet het onderwijs, behoudens dat in vreemde talen, „zoo veel mogelijk” in de Nederlandsche taal gegeven worden. Hoewel de ondergeteekende met den Gouverneur van meening is, dat de Nederlandsche taal zooveel mogelijk tot de algemeene spreek- en schrijftaal in de kolonie behoort te worden gemaakt—iets wat in Suriname ook mogelijk gebleken is—kan niet ontkend worden, dat het aangehaalde voorschrift vrijheid laat om bij het onderwijs ook van een andere taal als voertaal gebruik te maken. Dat vele uit de kolonie Curaçao afkomstige jongelieden in Amerika vrij gemakkelijk werk kunnen vinden, is mede het gevolg van de omstandigheid, dat zij de Nederlandsche taal machtig zijn.

De ondergeteekende zal den Gouverneur uitnoodigen om op te geven het aantal kinderen, dat in de termen valt van schoolbezoek en het percentage daarvan dat eenig onderricht geniet. Of de verzamelde gegevens de noodzakelijkheid van de invoering van leerplicht in het licht zullen stellen, kan de ondergeteekende thans niet verklaren. Over de wenschelijkheid van dien maatregel—welke in Suriname reeds sedert lang genomen is—is reeds vroeger met den Gouverneur overleg gepleegd in verband met het veelvuldig voorkomen van schoolverzuim; zie de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Eerste Kamer betreffende de Curaçaosche begroting voor 1914 (Gedrukte Stukken, Zitting 1913—1914 n. 74a).

Indien met dien maatregel de versterking van voeding en kleding gepaard moet gaan, vrees de ondergeteekende dat de daaraan verbonden uitgaven de verwezenlijking van het denkbeeld in den weg zullen staan.

Van het leeren van het Papiëmentsch als zelfstandig schoolvak is, voorzover de ondergeteekende weet, nimmer sprake geweest, en te recht. Wel is het denkbeeld geopend om het Papiëmentsch te bezigen als voertaal bij het onderwijs; hetgeen niet in strijd zou zijn met het hoogerbedoeld voorschrift der onderwijsverordening.

Het Engelsch kan, blijkens het lid van art. 14 der onderwijsverordening, in de beide hoogste klassen van eene school met zesjarigen cursus gegeven worden. Het geven van eenige uitbreiding aan deze bepaling zou bij den ondergeteekende geen bezwaar ontmoeten.

PENSONNEERING
VAN AMBTENAAREN, ENZ.

haar in zijn rapport (hoewel in anderen vorm dan die, waarin zij thans bestaat) aanbevolen (zie bladzijden 18 en 31 onder 5°).

UITGAVEN.

Voor zoover de onderwerpelijke begroting in het bijzonder aanleiding mocht hebben gegeven tot de waarschuwing tegen het opvoeren van de uitgaven, zij het den ondergeteekende vergund de aandacht te vestigen op de omstandigheid, dat enkele daarin voorkomende groote posten—bijv. die betreffende de havenverbetering en de waterverschaffing—van tijdelijken aard zijn en daarbij de verbetering van den economischen toestand beoogen, als gevolg waarvan eene toeneming der ontvangsten mag worden verwacht.

De getrokken vergelijking van de kolonie met Zuid-Beveland gaat, naar de ondergeteekende meent, reeds daarom niet op, omdat de bestuursinrichting van deze uit zes verschillende gedeelten bestaande, op grooten afstand van het Rijk gelegen kolonie, met eigen wetgeving, bestuur en rechtspraak, uit den aard der zaak veel meer en andere uitgaven eischt dan het voormeld gedeelte der provincie Zeeland.

ARUBA.

Van Bestuurswege is gelegenheid tot werkverschaffing opengesteld, teneinde de bevolking in den heerscheden nood te helpen. Rechtstreeksche steun wordt, mede van particuliere zijde, ook verleend.

Het is aan de hier aan het woord zijnde leden ongetwijfeld bekend, dat de toestand der bevolking op Aruba en Bonaire en in de buitendistricten van Curaçao den ondergeteekende aanleiding gegeven heeft om de vorming van eene commissie tot het verzamelen van gelden hier te lande voor de vele noodlijdenden aldaar te bevorderen. Het heeft H. M. de Koningin behaagd als Beschermvrouw van deze Commissie op te treden.

Met betrekking tot den landbouw en de veeteelt moge de ondergeteekende verwijzen naar hetgeen te dien aanzien reeds hiervoren is medegedeeld.

De ondergeteekende vertrouwt dat de verbetering van de Paardenbaai in den loop van het volgend jaar ter hand genomen zal kunnen worden.

BONAIRE.

Met betrekking tot de verbetering van de zoutfabricage en den bouw van een model-zoutpan moge de ondergeteekende volstaan met te verwijzen naar hetgeen hij dienaangaande heeft medegedeeld in de voornoemde Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Eerste Kamer betreffende de Curaçaosche begroting voor 1914.

Voor eene verlenging van den steiger te Kralendijk stelt de ondergeteekende zich voor bij de begroting voor 1916 opnieuw een krediet uit te trekken, ingeval de omstandigheden, die hem tot terugname van den tot dit doel in de onderwerpelijke begroting opgenomen post hebben genoopt, dan niet langer hare invloed doen gelden.

St. EUSTATIUS.

De ondergeteekende zal de ten aanzien van St. Eustatius aanbevolen maatregelen betreffende de katoencultuur, de verbetering van wegen, de heffing van invoerrechten van landbouwwerktuigen en het gebrek aan pasmunt op het eiland onder de aandacht van den Gouverneur brengen.

Ten aanzien van het verkrijgen van eene betere verbinding met de buitenwereld moge hij verwijzen naar hetgeen hij ter zake medegedeeld heeft bij de openbare behandeling van de onderwerpelijke begroting in de vergadering van de Tweede Kamer van 17 December 11. (Handelingen bladz. 409.)

De Minister van Koloniën,
TH. B. PLEYTE.

De Nieuwe Begroting voor het dienstjaar 1916.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 2.

Waar Z. E. de Minister van Koloniën, met het oog op de tegenwoordige tijdsomstandigheden, die voor de naaste toekomst de economische en financiële vooruitzichten van het Moederland in ongunstigen zin hebben gewijzigd, van het wetsontwerp tot definitieve vaststelling der koloniale huishoudelijke begroting voor het dienstjaar 1915 bijna alle uitgetrokken nieuwe posten heeft moeten terugnemen, kan ondergeteekende, nu het betrachteren van de meeste zuinigheid bij alle takken van dienst in de kolonie dringend noodig is, tot zijn leedwezen, Uwen Raad nog niet aanbieden een voorstel tot verbetering van de bezoldiging van de ambtenaren, wier tractementen nog niet zijn verhoogd.

§ 3.

De termijn waarvoor de heer J. J. C. Weug tot machinist-werkbaas bij den zandzuiger is aangesteld, verstrijkt 6 December 1915. Indien de nieuwe directeur van openbare werken de diensten van een machinist ook voor 1916 mocht noodig achten, zal bij nota van wijzigingen of bij suppletorie begroting voor diens toelage een credit worden aangevraagd.

§ 4.

De ondergeteekende heeft gemeend, in de richting der begroting wijzigingen te moeten brengen, in de hoop daardoor vereenvoudiging te verkrijgen.

De tot dusver gevolgde inrichting had ten doel om aanschouwelijk te maken, welk deel der geraamde uitgaven, voor zoover zij niet onder het hoofd „Geheele Kolonie“ gebrachten konden worden, voor rekening van elk eiland der kolonie kwamen. Uit den aard der zaak kan er geen bezwaar bestaan, dat uit de begrotingstukken blijkt, hoeveel aan elk der eilanden op zich zelf ten koste gelegd wordt, maar ondergeteekende meent, dat een zoodanig overzicht niet het hoofddoel der begroting is, en dat het, voor zooveel noodig, op andere minder omslachtige wijze kan worden bereikt.

Het is daarom, dat het in uwen Raad aangeboden ontwerp, onder verschillende afdelingen verband houdende met de takken van dienst, al de gelijksoortige ramingen, die tot dusver voor elk eiland afzonderlijk voorkwamen, telkens zijn samengevat. Hierdoor is het aantal onderartikelen der begroting belangrijk verminderd. In den uitgewerkten en toelichtenden staat is elke uitgaaf afzonderlijk en eilands gewijze vermeld, terwijl het totaal bedrag voor elk eiland aan het einde van elke afdeling en een algemeen overzicht van het geheele totaal van elk eiland, aan het slot zijn opgenomen. In bedoelden staat is een vierde kolom opgenomen; de drie eerste kolommen omvatten de raming voor de drie opvolgende jaren en de laatste de uitkomsten van het afgelopen dienstjaar. Tot nu toe werden in de toelichting bij de artikelen, de op verschillende onderdeelen uitgegeven sommen vermeld. Die bedragen worden thans afzonderlijk genoemd in de daarvoor bestemde kolom van den uitgewerkten en toelichtenden staat.

De ondergeteekende heeft ook gemeend enkele nieuwe afdelingen in het ontwerp te moeten opnemen. Zoo hebben nu de uitgaven voor den geneeskundigen- en quarantainen-dienst en die voor den landbouw, welke tot dusver als onderdeelen der afdeling „plaatselijke kosten“ in de begroting voorkwamen, ieder een eigen hoofd; terwijl aan de afdeling „eeredienst en onderwijs“ is toegevoegd „armenzorg“, voor welken tak van dienst de uitgaven tot dusver ook onder het hoofd „plaatselijke kosten“ werden gebracht.

Ook zijn in afdeling VIII „departement van openbare werken“ zoodanige wijzigingen gebracht, dat thans de bedragen voor gewoon onderhoud en herstellen van landgebouwen, enz. niet onder hetzelfde hoofd voorkomen als die voor buitengewoon onderhoud en herstelling en voor nieuwe werken, wat, naar de meening van ondergeteekende, een beter overzicht geeft.

Ook de raming der middelen is op bovenvermelde wijze samengevat. De opsomming in de begroting van belastingen en andere middelen van inkomsten onder dezelfde benaming telkens onder de verschillende eilanden, heeft voor de inrichting van de begroting geen nut. Zij heeft enkel betekenis ten aanzien van de opgave van de geraamde opbrengst

dier middelen. In die opgave is dit echter op kortere wijze verkregen, door de verschillende middelen slechts éénmaal te noemen, met vermelding nevens elk middel van de voor elk eiland geraamde opbrengst. Het middel „loodsgelden“, dat tot dusver onder de „Belastingen“ werd gerangschikt, is gebracht onder de „Inkomsten van onderscheiden aard.“ Daar met de heffing van dit middel beoogd wordt, eene vergoeding te verkrijgen voor de uitgaven die de voorziening in den loodsdienst vordert, draagt het meer het karakter eener retributie.

DE OORLOG.

De Engelsche Admiraliteit heeft verklaard, dat van de 1513 ingekomen en van de 1342 uitgevaren schepen binnen het tijdsverloop van 18 Februari tot 8 Maart slechts 7 schepen door de Duitschers getorpedeerd werden.

Sindsdien zijn er nog wel een 7 booten bijgekomen, maar ook werden verschillende onderzeeërs vernield.

Heel veel effect heeft de Duitse blokkade niet gehad, alleen maar de verhouding tusschen Duitschland en Engeland is er des te scherper op geworden. Het volledige plan der Engelsche represaille-maatregelen is nog niet bekend, evenmin als wat Noord-Amerika van zins is te doen.

De week van 7—13 Maart is een week geweest van verdere afwikkeling en van voorbereiding. In de Dardanelen werd het bombardement der forten en der kustbatterijen voortgezet, en drongen de schepen der Verbondenen al dieper door. De Russische vloot komt aan den anderen kant opdagen in de Zwarte Zee. Zoo werken de Russen, de Franschen en Engelschen naar elkander toe en zullen zich wel verenigen voor Konstantinopel. De Turk krijgt het benauwd en warm en begint al minder vriendelijke blikken te slaan op de Duitse generaals, die hem niet uit den kneel kunnen redden. Het Turksche volk heeft spijt begonnen te zijn, nu het een droef einde voorziet, terwijl de bevolking van Griekenland den Koning wilde verplichten aan den oorlog deel te nemen. Het Ministerie is afgetreden, toen de Koning vast bleef houden aan handhaving der neutraliteit.

Een nieuw ministerie werd gevormd, dat op de hand van den Koning is.

Italië en Roemenië wijfelen nog. Ook daar geldt het meer een drijven der bevolking tegen de Regeering.

Ook in het Noorden van Europa gist het; men kan nog niet voorzien, wat dat alles geven kan.

Eén ding is verblijdend, dat de neutrale mogendheden in het Noorden allen één lijn trekken en gedurig voeling houden met elkander. De bevolking zelf is daar ook koeler, ofschoon er toch reeds nu en dan stemmen gehoord worden van een heet gebakerde, die in het vuur wil.

We hopen, dat ons dierbaar Nederland, met wijs beleid bestuurd, gevrijwaard mag blijven van de oorlogsrampen.

Het oorlogsterrein biedt weinig verandering. Maar hier vooral verkeert men in een staat van voorbereiding. De Engelschen zonden weken achtereen nieuwe, verschetropen, het Fransche leger werd herzien, de oudere commandovoerders zijn door jongere krachten vervaangen. Het Belgische leger is opnieuw georganiseerd, de opgevallende plaatsen werden aangevuld, het commando aan goede handen toevertrouwd.

Zoodra de jonge lente wat beter weer brengt, hardere wegen en minder modder, zal de strijd weer beginnen met nieuwe kracht. Of het moet zijn, dat men in gaat zien het toch niet te kunnen uitvechten en er de voorkeur aan geeft vrede te sluiten bij compromis, bij onderlinge overeenkomst.

De Duitse blokkade.

De Reichsanzeiger bevatte 5 Februari de volgende aankondiging:

„De wateren rond Groot-Brittannië en Ierland, daarbij inbegrepen het geheele Engelsche Kanaal, worden verklaard tot oorlogsgebied. Van den 18en Februari af, zal ieder in dit oorlogsgebied aangetroffen vijandelijk koopvaardijfchip worden vernield, zonder dat het steeds mogelijk zal zijn daarbij de voorbemanning en passagiers dreigende gevaren af te wenden.

„Ook neutrale schepen loopen binnen dit oorlogsgebied gevaar, daar, wegens het door de Britsche regeering op 31 Januari bevolen misbruiken der neutrale vlag en de wisselvalligheden van den zee-oorlog, niet

steeds kan worden vermeden, dat de op vijandelijke schepen berekende aanvallen ook neutrale schepen kunnen treffen.

„De scheepvaart noordelijk om de Shetlands-eilanden, in het oostelijk deel der Noordzee, en in een strook van minstens 30 zeemijlen breed langs de Nederlandsche kust is niet gevaarlijk.“

De Duitse regeering rechtvaardigt deze maatregelen met te wijzen op het feit, dat sedert het begin van den oorlog Groot-Brittannië tegen Duitschland een handelsoorlog voert geheel in strijd met alle beginselen van het volkenrecht. De Britsche regeering heeft zich wat de voornaamste punten betreft niet gehouden aan de Verklaring van Londen, hoewel hare eigen gevolmachtigden op de Londensche maritieme conferentie deze besluiten als geldig volkenrecht erkenden. Zij heeft op de contrabande-lijst een reeks artikelen geplaatst, die volgens de Verklaring van Londen en dus volgens het algemeen volkenrecht niet als contrabande mogen worden beschouwd. Zij heeft het onderscheid tusschen absolute en relatieve contrabande opgeheven en alle voor Duitschland bestemde artikelen voor contrabande verklaard zonder rekening te houden met de haven van bestemming of met het gebruik, dat van deze artikelen wordt gemaakt. Zelfs is zij er niet voor teruggeschrapt, de Zeerechtverklaring van Parijs te schenden, daar hare maritieme strijdkrachten van neutrale schepen Duitse eigendom, dat geen contrabande was, weghaalden. Verder heeft zij in strijd met haar eigen op de Londensche Verklaring gebaseerde verordeningen door haar oorlogsschepen talrijke dienstplichtige Duitschers van neutrale schepen gehaald en krijgsgevangen gemaakt.

Eindelijk heeft zij de geheele Noordzee tot oorlogstoonel verklaard, en den neutralen schepen de doorvaart door de openzee tusschen Schotland en Noorwegen, indien al niet onmogelijk, dan toch uiterst bezwaarlijk gemaakt, zoodat zij in zekeren zin een alle volkenrecht schendende blokkade van neutrale schepen en havens invoerde.

Alle deze maatregelen hebben blijkbaar ten doel om door een tegen alle volkenrecht indruisende verlamming van den wettelijken neutralen handel niet alleen de Duitse oorlogvoering, maar ook het economisch leven van dit land te treffen, en het ten laatste uit te hongeren en aan algeheelen ondergang prijs te geven.

De neutrale staten hebben zich voor het grootste gedeelte naar de maatregelen der Britsche regeering geschrapt, in het bijzonder hebben zij niet gedaan kunnen krijgen, dat de onwettig van hun schepen weggehaalde Duitse personen en goederen door de Britsche regeering worden uitgeleverd. Ook sloten zij zich in zekeren zin zelfs bij de met de vrijheid der zee onverenigbare maatregelen der Engelsche regeering aan, doordat zij blijkbaar onder presie van Engeland voor vrede lievende doeleinden bestemden door voor naar Duitschland ook van hunne zijde door uitvoerverboden verhinderden.

Tevergeefs vestigde de Duitse regeering de aandacht der neutrale staten er op, dat zij zich moesten afvragen, of zij aan de door hen tot nu toe zoo streng in acht genomen bepalingen van de Londen sche Verklaring nog langer konden vasthouden, als Engeland op den ingeslagen weg voortging, en de neutrale mogendheden alle deze neutraliteitschendingen, ten nadeele van Duitschland, langer dulden.

Engeland beroept zich voor zijn met het volkenrecht strijdende maatregelen op de levensbelangen, die voor het Britsche Rijk op het spel staan en de neutrale mogendheden schijnen zich tevreden te stellen met theoretische protesten, en laten dus feitelijk de levensbelangen van de oorlogvoerende gelden als voldoende verontschuldiging voor elke wijze van oorlogvoeren. Op zulke levensbelangen moet nu ook Duitschland zich beroepen. Het ziet zich daarom tot zijn spijt gedwongen tot militaire maatregelen tegen Engeland, die een vergelding zullen zijn voor de Engelsche methoden.

Evenals Engeland het gebied tusschen Schotland en Noorwegen als oorlogstoonel verklaarde, beschouwt Duitschland de wateren rondom Groot-Brittannië en Ierland, daarbij inbegrepen het geheele Kanaal, als oorlogstoonel, en het zal met alle geoorloofde krijgsmiddelen tegen de vijandelijke scheepvaart optreden. Met dit doel zal Duitschland vanaf 18 Februari 1915 elk vijandelijk koopvaardijfchip, dat zich op dit oorlogsterrein begeeft, trachten te vernietigen, zonder dat het altijd mogelijk zal zijn de daarbij voor personen en goederen dreigende gevaren af te wenden.

De neutrale staten worden er daardoor tegen gewaarschuwd aan zulke

schepen langer manschappen en passagiers en goederen toe te vertrouwen.

Ook wordt hun aandacht gevestigd op het feit, dat het ook voor hun eigen schepen dringend aanbeveling verdient, het varen in dit gebied te vermijden, want al hebben de Duitse oorlogsschepen ook de opdracht, geweld den tegen neutrale schepen — voor zoover deze als zoodanig zijn te herkennen — na te laten, met het oog op het door de Britsche regeering voorgeschreven misbruiken van de neutrale vlaggen en met het oog op de toevalligheden van den oorlog, zal niet altijd voorkomen kunnen worden, dat ook zij het offer worden van een op vijandelijke schepen bedoelden aanval.

Hierbij wordt nadrukkelijk verzekerd, dat de scheepvaart noordelijk om de Shetlands-eilanden, in het oosten van de Noordzee en in een gebied ter breedte van minstens 30 zeemijlen langs de Nederlandsche kust niet bedreigd wordt.

De Duitse regeering, aldus gaat de mededeeling voort, kondigt deze maatregelen tijdig aan, opdat de vijandelijke zoowel als de neutrale schepen den tijd hebben, om in de haven van het oorlogstoonel binnen te loopen. Zij verwacht, dat de neutrale staten de levensbelangen van Duitschland niet minder ontzien zullen dan die van Engeland en ertoe zullen bijdragen hun landgenooten verwijderd te houden van het oorlogsterrein. Dit mag te eerder verwacht worden daar toch ook de neutrale mogendheden er veel belang bij hebben, den tegenwoordigen, verwoesting brengenden oorlog zoo spoedig mogelijk beëindigd te zien.

De blokkade en Nederland.

Er is 6 Februari te elf uur een buitengewone vergadering van den ministerraad gehouden, waar 't Duitse communiqué is besproken. De Haagsche correspondent van het „Hbld.“ verneemt echter, dat de Regeering haar houding in zake de Duitse quaestie nog niet definitief heeft vastgesteld. Zij ziet in de Duitse memorie nog te veel punten waaromtrent opheldering dient te worden gevraagd, met name de bewering over de Engelsche order tot misbruik van de neutrale vlag en de voorstelling, die van onze uitvoerverboden wordt gegeven, om nu reeds een bepaalde houding te kunnen vaststellen.

Alvorens de Ministerraad aanving, welke een voortzetting was — gelijk gemeld — van dien van Donderdagavond, heeft eene conferentie plaats gehad tusschen de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Marine. Eenige uren na afloop van den Ministerraad had eene samenspreking plaats tusschen den Minister van Marine, den Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht en den Chef van den Marinestaf.

De volgende bijzondere inlichtingen werden aan de „N. R. Ct.“ verstrekt in verband met het a.s. optreden van Duitschland tegen handelschepen:

Van Rotterdam op Liverpool en Manchester en van Rotterdam op Cardiff denkt men geregeld door te varen. Aangezien de schepen verzekerd zijn, verwacht men geen materiële schade.

Wat den dienst Rotterdam—Hull betreft, zoo zijn er gisteren van Hull 3 Abbeybooten naar hier gevaren, nadat het geschil van de bemanning met de reederij, ontstaan naar aanleiding van het in den grond boren van het st „Durward“, is opgeheven.

W. H. Berghuys' Kolenhandel te Amsterdam blijft, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, op de Engelsche Oostkust doorkomen.

Maatschappij Zeeland; Scheepvaartplan wordt voorlopig niet gewijzigd.

De Scheepvaart- en Steenkolen-Maatschappij alhier blijft voorlopig op de Engelsche Oostkust varen en wacht de houding der Nederlandsche regeering af. Binnenkort wordt een mededeeling van de regeering verwacht betreffende de oprichting van een comité voor den kolenhandel.

De General Steam Navigation Cy (Rotterdam—Londen) blijft doorkomen. De schepen zijn verzekerd.

De Batavierlijn blijft varen van Rotterdam op Londen.

De Harwichdienst blijft in gang. Rotterdam—Hull en Goole (Goole Steamship Cy.) blijft varen, zoolang de schepen kunnen verzekerd blijven.

En ten slotte blijven ook de diensten Rotterdam—Havre en Rotterdam—Noorwegen voorlopig doorkomen.

Opnieuw had aan het departement van Marine eene langdurige conferentie plaats tusschen den Minister van Marine en de directies van de voornaamste stoomvaartmaatschappijen hier te lande.

Op de conferentie van de directoren der Nederlandsche Scheepvaart Maatschappijen met den Minister van

Marine werden de mogelijke gevolgen van de verklaring van den Duitschen Marinestaf voor onze scheepvaart overwogen.

De vraag omtrent de wenschelijkheid van het convoyeren der handelschepen kwam daarbij ter sprake.

Wat de kranten zeggen over de blokkade.

Enkele bladen geven beschouwingen over de bekende waarschuwing van den Duitschen marinestaf aan de neutrale staten.

Zoo schrijft de antirev. „Standvaert“ o. u.:

„Behoeft 't wel gezegd hoe geducht dit opnieuw ook onzen handel over zee en onze scheepvaart in moeite brengt? Hoeveel last hadden we niet reeds van het gevaar dat de mijnen opleveren, van het uitdooven van kustlichten, en ongeregelde vaart door het aanhouden en onderzoeken van vrachtschepen. En nu zal hier, tot overmaat van ramp, nog bijkomen, dat ook de passage door het Kanaal zoo goed als wordt afgesneden.

En toch, te keeren zal het wel niet zijn.

Dat Engeland troepen voor 't continent verzamelt en oefent, is een nootfeit dat eenvoudig zoo is. Dat Duitschland het recht heeft geen poging onbeproefd te laten, ten einde den overtocht van deze troepen te beletten, is aan geen twijfel onderhevig. En dat het bij de hiertoe noodige actie in de lucht, onder water, en op de zeevlakte voor de handelsvloot vrij onzeker wordt, of ze hierdoor geen schade zal lijden, voelt ieder.

Ook onze vaart op Amerika en op onze Oost zal alzo met dit nieuw opgekomen gevaar rekening hebben te houden, en voor onze regeering komt hiermede een nieuwe moeilijkheid op, dat ze zich niet wel van alle interventie zal kunnen onthouden.

Uit „Het Centrum“:

„De „vrije zee“ wordt steeds onveiliger, en dit is vooral drukkend voor een handelsvolk als het onze, tusschen de strijdende partijen gelegen en in de onmiddellijke nabijheid der wateren, die tot oorlogsgebied zijn verklaard.

Het gaat hier bovendien om een groot beginsel, om de handhaving en erkenning van het recht der neutrale Staten, al zijn deze meerendeels slechts kleine Staten.

Intusschen blijkt weer eens, hoe scherp in dezen oorlog Duitschland en Engeland tegenover elkaar staan.

Duitschland is de grootste militaire macht te land, Engeland de sterkste ter zee.

Zij zijn ongelijke grootheden en zullen elkaar dus niet kunnen verpletteren.

Maar wel wordt steeds duidelijker, dat 't herstel en de bestendiging van den Europeeschen vrede vooral aan hunne wederzijdsche verhouding gebonden is.

De liberale „Nieuwe Crt.“ schrijft:

„De onzijdige scheepvaart zal, zoo luidt de waarschuwing, gelegenich 666 aan het gevaar van vernieling bloot staan. De Duitse staf beroept zich daarbij op een geheime order, op 31 Januari door minister Churchill uitgevaardigd en waarbij aan de Engelsche handelsvloot de raad zou zijn gegeven, zoo noodig van de neutrale vlag gebruik, oftewel misbruik te maken. Aanvankelijk geneigd aan het bestaan van zulk een order te twijfelen, moeten wij er thans wel geloof aan gaan hechten, nu niet alleen de woordvoerders der Duitse Regeering (o. a. in de boven vermelde persbijeekomsst in het Rijksdaggebouw) dat bevel „absoluut authentiek“ noemen, maar bovendien de geheele Engelsche pers, voorzover wij konden nagaan over deze onthulling zwijgt, althans het bestaan van het bevel niet loochent.“

Het „Algemeen Handelsblad“ acht de Duitse proclamatie veel ernstiger dan het optreden der Engelsche regeering op de Noordzee.

„Hier wordt bedreigd met de mogelijkheid van een direct actief optreden en dat is zeker veel ernstiger.

Duitschland zou op deze wijze in de meest druk bevaren zee van de wereld alle handelschepen en passagiersbooten, welke door zijn vernielingswerktuigen bereikt kunnen worden, kunnen vernietigen. Neutrale schepen, die onvernietigd willen blijven, moeten dan maar uit de meest bevaren en voor de scheepvaart meest onmisbare zeeën wegblijven. Zover is Engeland in elk geval niet gegaan. En daartegen mag ook in het meest geduldige land van Europa wel een woord van protest opgaan.“

De „Maasbode“ zegt:

„Hoezeer men wenscht te disculpeeren, de noodzakelijkheid van een voor neutralen zoo dreigend uitzienden maatregel dringt zich niet met groote kracht op en wat men wel geneigd zou worden te vragen, of al-

dus de erkenning is van een zoo stipt en angstvallig gehandhaafde neutraliteit als de Nederlandsche.

Bij vele andere vragen, waartoe de internationale verhoudingen van het oogenblik aanleiding geven, zou men nog kunnen stilstaan.

Daaruit is misschien de belangrijkste, welke stappen door het machti-ge, vrijheidlievende Amerika ten aanzien der nieuwe situatie zullen gezet worden.

Want dit land is er op gelijke wijze als het onze bij betrokken.

Wie weet echter, wat voor geruststelling Germanje nog weet te verschaffen."

De oorlog ter zee.

Men is in Duitschland overtuigd, dat het Duitse publiek en de pers het besluit, om de Engelsche kust te blokkeeren, zullen goedkeuren. De rijksvertegenwoordiger der marine zei tot een in 't gebouw van den Rijksdag gehouden bijeenkomst van vertegenwoordigers van bladen, dat Engeland van den beginne af den zeeoorlog gevoerd heeft op een wijze, die in de geschiedenis der zeevaart zonder voorbeeld is. Thans is het met Duitschlands geduld gedaan. De Duitse regering hoopt, dat de neutrale staten de blokkade, die met alle kracht na 18 Februari zal worden aangevat, niet alleen zullen begripen, maar ook goedkeuren, waar Engeland zich door de juist gepubliceerde absoluut authentieke geheime order, die het voeren van een neutrale vlag voorschrijft, zich buiten het volkenrecht stelt en door de sluiting der Noordzee vroeger zelf al de vraag omtrent de toelaatbaarheid eener blokkade bevestigend heeft beantwoord.

De Engelschen zijn niet zeer bevreesd voor de blokkade. Een toonaangevend Engelsch reeder verklaarde in een persgesprek, dat de bedreigingen van Duitschland met een blokkade, de Britsche scheepvaart op geenerlei wijze zal belemmeren.

En wat de neutrale staten betreft, deze veroordeelen, naar wordt gemeld, de Duitse maatregelen ten scherpste. Uit Washington wordt officieus gemeld: „Amerika zal onmiddellijk bij Duitschland protesteeren tegen de verklaring tot oorloggebied van de wateren rondom Groot-Brittannië en Ierland, met inbegrip van het geheele Engelsche Kanaal."

De Amerikaansche pers bespreekt de Duitse maatregelen in zeer afkeurenden zin. De „New-York Herald" veroordeelt de roekeloze en onwetelijke vernieling van neutrale scheeps-ladingen door Duitse duikboten, zonder dat een onderzoek wordt ingesteld, of deze ladingen werkelijk contrabande, dan wel geoorloofde artikelen bevatten.

Het recht van onderzoek is bij internationale overeenkomst erkend, maar het in den grond boreu van een neutraal of vijandelijk schip, zonder dat de veiligheid van de bemanning en het behoud der scheeps-papieren gewaarborgd worden, is te beschouwen als een daad van zee-rooverij.

De „New-York Times" zegt, dat geen enkel neutraal land ter wereld zal berusten in de gevechtsszone, door Duitschland rondom Groot-Brittannië en Ierland getrokken. De Duitse admiraliteit kan niet verwachten, dat de vernietiging van neutrale schepen door de vingers zal worden gezien als onvermijdelijk en als een te verontschuldigen toeval, aan den zee-oorlog verbonden.

De „Tribune" is van meening, dat Duitschlands buitengewone uit-tarting een verwerpelijk uitlokken van internationale verwickelingen betee-kent. Het is spelen met vuur; Duitsch-land kan niet veel verder gaan. Het is duidelijk, zegt het blad, dat wij niet behooren te wachten tot onze vlag is geschonden en onze schepen zijn in den grond geboord. Nu is het oogenblik aangebroken, om dui-delijk te spreken uit naam van de internationale veiligheid en den Duit-schers duidelijk te maken, dat de schepen, die de Amerikaansche vlag voeren, een vastberaden houding zullen aannemen.

De oorlog ter zee.

LONDEN, 6 Febr. Engelsche bla-den weigeren ernstig te spreken over wat zij noemen „de groote Duitse bluf." Zij verklaren dat de Duitschers niet in staat zijn door een procla-matie te bereiken, wat zij niet kun-nen bereiken door hun tegenwoor-dige wijze van oorlogvoeren. Het beste bewijs van de meening in En-geland is het feit, dat de „War Risks Insurance Association" last heeft gegeven, dat alle schepen als gewoonlijk zullen vertrekken. De ver-zekerings-premies bij Lloyds voor kustvaartuigen zijn onveranderd. De bladen verklaren met nadruk dat de verklaring van de Duitse admiraliteit betreffende een Engelsch bevel tot misbruik der neutrale vlag, een besliste onwaarheid is.

De Vereen. Staten en de Duitse duikbooten-actie.

Uit Washington wordt gemeld, dat aldaar de Nederlandsche gezant Van Rappard heeft geconfereerd met Lan-sing, raadadviseur bij het departe-ment van Buitenlandsche Zaken; de gezant verklaarde geen instructies van zijn regeering te bezitten, maar er is aanleiding te gelooven, dat het doel van de conferentie is geweest de regeering van de Vereenigde Sta-ten te polsen omtrent de mogelijk-heid van een protest der Vereenig-de Staten tegen de proclamatie der Duitse Admiraliteit. In ambtelijke kringen verwacht men hier een ver-klarende nota van het Duitse mi-nisterie van „Buitenlandsche Zaken, welke de Amerikaansche gezant te Berlijn zal zenden en men hoopt, dat daarin een uitlegging zal worden gegeven omtrent punten, welke thans nog niet voldoende duidelijk zijn.

Naar men meent zal, tenzij Duitsch-land mocht uitzetten welke de maatregelen zijn, welke Duitse scheepsbevelhebbers zullen nemen om er zich van te overtuigen, dat sche-pen, die de neutrale vlag voeren, in-derdaad neutraal zijn, hoogstwaar-schijnlijk van de zijde van de Ver-eenigde Staten zal worden te ken-nen gegeven, dat de regeering der Vereenigde Staten zich niet zal neer-leggen bij de vernieling van neutra-le schepen, die geen contrabande vervoeren, en het letsel hup passa-giers aangedaan.

De Amerikaansche bladen waar-schuwen Duitschland ernstig voor de gevolgen, indien de bedreiging van den Marinestaf ten uitvoer zou wor-den gebracht.

De „Tribune" zegt: Als Duitschland een conflict wil uitlokken met de Vereenigde Staten, Spanje en Italië, heeft het slechts aan zijn onder-zeeërs de vrijheid te laten een Ame-rikaansch, Spaansch of Italiaansch schip te torpedeeren. Wij vertrou-wen — aldus besluit het blad — dat de Vereenigde Staten de Duitse verklar-ing zullen opvatten, zooals deze het verdient.

De „New-York Herald" zegt: In-dien een enkel Amerikaan door deze zeeroovers in uniform zal worden opgeofferd, zal ons volk een alge-heele en bittere voldoening eischen. Thans mag men een beroep doen op de Vereenigde Staten om zich bij de strijdmachten der geallieerden aan te sluiten en te helpen den „dollen hond van Europa te ketenen." Tal van bladen laten zich op der-gelijke wijze uit en geven in krach-tige termen uiting aan hun veront-waardiging.

De nieuwe Fransche luchtbom

De nieuwe bom, zegt een corres-pondent van de „Daily Mail", voor de Fransche luchtvaart is gereed. Ik heb met een vlieger gesproken, die verlof heeft er proeven mee op den vijand te nemen en hij gaf mij een beschrijving van de uitwerking er van, die van uit een vliegtuig duidelijk is waar te nemen. — Ik heb beide gebruikt, zei de vlieger; de dynamietbom en de nieu-we. Zij zijn ongeveer even groot en even zwaar, maar de uitwerking is zeer verschillend. Als een dynamiet-bom te midden eener menigte men-schen valt, kan men de menschen in de lucht zien vliegen. 't Is of er een kleine vulkaan in werking is.

Als de nieuwe bom springt, valt alles in den omtrek plat neer. Zij schijnt te werken in een richting als de kringen om een in 't water ge-worpen steen. De menschen vallen om als kegels, gebouwen storten in als kaartenhuizen en kanonnen wor-den als door onzichtbare handen omvergeworpen.

De ontploffing doet geen stof of rook oprijzen. Zelfs de aarde die door de bom is opgeworpen, wordt on-middellijk gladgestreken door dezelf-de onverklaarbare krachtgolven. Op het oogenblik der ontploffing is de koude zoo gestreng, dat ik haar zelf voelde, toen ik mijn eerste bom van een hoogte van 800 voet neer-wierp. 't Was gevaarlijk zoo laag te vliegen, maar ik wenschte de uitwerking van de bom te zien. Zij viel op een sectie Duitschers, die in bivak lagen op een open veld. Ik houd het er voor, dat min-stens 30 manschappen gedood wer-den binnen den kring der ontploffing. Waren er meer geweest, dan zouden er ook meer gedood zijn. De dood door deze bommen veroorzaakt, ontstaat door koude en geweldigen druk.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Naar wij vernemen, ontving Z. Exc. Mgr. Tacchi, Pauselijk Internuntius, van den H. Stoel de opdracht, aan Mgr. Diepen mede te deelen, dat Z. H. de Paus hem heeft benoemd tot Bisschop Coadjutor van 's Her-togenbosch.

Sterfte op Aruba.

Gedurende de maand Februari werden op Aruba 15 menschen ge-boren en stierven er 30.

Voor de Armen.

Het Ondersteuningsfonds „Ned Antillen" mocht weder 7000 Gld ont-vangen van de Nederlandsche Com-missie. Te samen werd dus reeds 9000 Gld. ontvangen, die o, zoo wel-kom waren en in een wip weer uit-gegeven.

De Bologna.

We hooren bijzonder goede berich-ten omtrent de werkzaamheden aan de Bologna; het schip zal begin van de volgende week vlot raken.

Juist op tijd.

Dagen lang heeft het gewerkt en eindelijk is het losgekomen. 't Was heet, drukkend heet en stil in de eer-ste dagen der week, alsof we al in Juni of Juli waren. Maar nu is er toch ook weer wat regen gevallen Vrijdagmorgen. Eerst een paar stof-jes, al dikker en dikker, en eindelijk een flink buitje, wel kort nog, maar als voorboden van grootere en zwaar-dere buien dubbel welkom.

Vannacht in den voor- en nanacht vielen weder een paar kleine buitjes en ook gedurende den morgen.

Juist op tijd is het water gevallen; 't was vier weken geleden sinds den laatsten grooten regen. En zoo suk-kelen we er toch weer doorheen en krijgen we van tijd tot tijd zoo'n vleugje om er het leven wat in te houden.

Ons volk is hoogst dankbaar voor deze goede hemelgaven, welke het met vertrouwen betere tijden doen afwachten.

De „Prins Frederik Hendrik".

Kapitein Merus was spoedig hersteld, zoodat de Hollandsche boot Maan-dag haar reis kon voortzetten naar de Kust etc. Aan weerszijden heeft men met groote witte letters den naam van het schip geschilderd op de zwarte boot. Ze zijn dus goed zicht-baar; ook voor een duikboot!

Dankbetuiging.

De Redactie ontving in dank het Verslag der N. N. Aruba Goud Maat-schappij, waarvan wij elders een uit-treksel geven.

Een Circulaire met de mededeeling, dat de firma A. CHARLOUIS is over-gesloopt in de firma MANRIQUE CA-PRILES & Co.

Aanslag.

Maandagmorgen halfvoegen werd de Politie opgebeld om assistentie te verleen op Scharlo ten huize van Grl. JUAN PABLO PENALOSA.

Bij de brug van Scharlo werd de Colombiaan JOSÉ DEL CARMEN URIBE aangetroffen, bebloed en met gebro-ken arm. Hij droeg nog een revol-ver bij zich, waarmede hij op Grl. PENALOSA geschoten had. De Politie ontwapende JOSÉ URIBE en liet hem verbinden door Dr. WINKEL. De wn. Commandant, J. H. BODERD ging toen door naar Scharlo naar het huis van Grl. PENALOSA. Deze had een schampschot in den rug nabij het schouderblad en ook eenige ver-wondingen aan het hoofd, toege-bracht met den kolf der revolver. URIBE had na een woordenwisseling met PENALOSA, bij wien hij inwoonde en onder wien hij vroeger gediend had, maar in 't wilde weg geschoten. Er waren vier schoten in verschillen-de richting tegen de muren der ka-mer geketst, 3 kogels werden op den vloer gevonden. Toen de Politici handgemeen werden en URIBE en PE-NALOSA op het hoofd begon te tim-meren met den kolf zijner revolver, heeft de Generaal zijn aanvaller met een stok bewerkt en hem ten slotte de trappen afgegooid. URIBE is in verzekerde bewaring.

Een goede maatregel.

Bij de trappen van Scharlo, waar het Publiek thans de pontjes kan vinden om overgezet te worden, is een licht geplaatst, zeer tot gemak en meerdere veiligheid der in- en uitstap-pende menschen.

Staat van het aantal vaar tuigen, die het eiland Curaçao in de maand Febr. 1915 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	INHOUD IN M ³ .			INHOUD IN M ³ .		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Febr. Vorige maanden	88	8.618	8.091	22	145.978	92.170
	80	8.825	8.158	30	162.909	100.860
	Totaal	168	17.443	52	308.887	193.030

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

EMULSION DE SCOTT

la emulsión original,
legítima, perfeccionada, ini-
mitable. Eficaz en todas
las edades de la vida.

(Scott & Bowne, Químicos.)

Officiële berichten.

Aan den ambtenaar van het open-baar ministerie bij 't kantongerecht, tevens ontvanger op Bonaire, J. H. A. W. Sprock, is tot herstel van ge-zondheid twee maanden verlof ver-leend; de klerk op Bonaire, R. P. P. Schrijs, is tijdelijk belast met de waarneming der functiën van den heer Sprock en den schrijver G. E. Hell-mund met die van den heer Schrijs.

Aan den kommiss 1ste klasse der belastingen alhier, W. H. van der Velde, is tot verder herstel van ge-zondheid, negen maanden verlofsver-lenging verleend.

Aan Mej. C. H. W. van Eps, onder-wijzeres 4de klasse aan de Emma-school alhier, is om gewichtige rede-nen een week verlofsverlenging ver-leend.

De cursus voor herhalingsonderwijs op Bonaire is heropend en de heer N. H. Henriquez is tijdelijk benoemd tot hoofd van dien cursus.

Aan den kommiss 2de klasse der belastingen alhier A. J. H. LESKUR is tot herstel van gezondheid drie we-ken verlof verleend.

Koloniale Raad.

In een Donderdagavond gehouden vergadering van den Kolonialen Raad, bijgewoond door den Voor-zitter, den onder-voorzitter en de leden Ed S. Lansberg, F. W. P. Winkel, B. E. v. d. Veer Zeppenfeldt, H. Statius Muller, H. A. de Casse-res, Dr. J. P. Evertsz Hz., Edwin Senior en E. M. Penso, zoomede door den procureurgeneraal, als gemachtigde van den Gouverneur, werd in behandeling genomen de ont-werp verordening tot het geven van waarborgen aan buiten huwelijk geborene kinderen, opdat hun het noodige voor hun onderhoud en hunne opvoeding niet worde ont-houden.

De Heer LANSBERG nam eerst het woord en ontraadde sterk de aan-neming van het ontwerp, waarna de gemachtigde van den Gouverneur het ontwerp verdedigde. De Heer ZEPPENFELDT verklaarde van zijn vroeger voornemen ten opzichte van dit ontwerp terug te zijn gekomen en alzoo daarvoor te zullen stemmen.

Na re- en dupliek tusschen den ge-volmachtigde van den Gouverneur en den Heer LANSBERG, werd het ont-werp in stemming gebracht. De arti-kelen 1, 2, 3 en 4 werden achter-eenvolgens met op één na algemeene stemmen verworpen, waarna de ge-machtigde van den Gouverneur ver-klaarde nu het artikel 4, waarin de kern van het ontwerp opgesloten ligt, afgestemd is, hij, namens het Bestuur, het ontwerp intrekt tevens uitdrukkelijk te kennen gevende dat het Bestuur zijn standpunt in deze in geen deele prijs gaf.

De Our. Ort.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Getruida Albertus, Luis Bastillo ple Ge-truida Albertus, Rosita Bekker, Eluisa Beltran, Ponilla Comenencia, Angela R. Da-costa, Martilla Dirks, Kristina Faneite, A. Henriquez ple Henriette Henriquez, Hose Koster, Sisil Kuimante, Maria Lagana, Henriqueta Lape, Juan Martijn, Carme-lita Naar, Maxmalo Ogenio, Oselita Oda-lista, Martius Pinedo, Federice Recao 4, Petronilla Rodriguez, Romanoe [Monta-beroa.

Aangeteekende stukken: H. Meerdink Alejandro Señor.

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen wer-den in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd 18 ratten.

